

De betekenis van de legerplaats in de Schrift

‘De Heere sprak tot Mozes en tot Aäron: De Israëliëten moeten hun kamp opslaan, ieder bij zijn vaandel, bij de herkenningstekens die behoren bij hun familie; zij moeten op enige afstand hun kamp opslaan rondom de tent van ontmoeting’.

Exodus 33:7-11; Numeri 11:24-29; Hebrëeën 13:11-13

Inleiding

Er bestaat soms verwarring over wat de Schrift verstaat onder de legerplaats van Israël. En daar er zowel overeenkomsten als verschillen zijn tussen de positie van Israël en die van de gemeente, zoals de brief aan de Hebrëeën laat zien, is het van belang de beginselen te begrijpen die voor alle tijden gelden, maar ook de eigenschappen te kennen die kenmerkend zijn voor de diverse bedelingen. Dan vervallen wij niet in praktijken die bij de *oude* bedeling horen, terwijl wij wel het voordeel hebben van de oudtestamentische typen, de dingen die met het oog op ons geschreven zijn.

De teksten met de uitdrukkingen ‘buiten de legerplaats’ en ‘in de legerplaats’ vinden wij voornamelijk in Exodus 33:7-11, Numeri 11:24-29 en Hebrëeën 13:11-13. Zij geven ons drie verschillende omstandigheden, drie lessen die elkaar aanvullen. Het belangrijkste punt bij elk van de drie is echter: (a) de tegenwoordigheid van God, en (b) dat het voor de getrouwe erom gaat zich te bevinden op de plaats waar men God ontmoet.

De tent buiten de legerplaats

Over deze tent lezen wij in Exodus 33:7-11. Het legerkamp van Israël, door Mozes geleid, stond onder de bescherming van Gods genade vanaf de uittocht uit Egypte tot aan de Sinai. Daarna ontving het volk de wet en het verplichtte zich die te volbrengen (Ex. 19 en 24). Maar het overtrad direct al het *eerste* gebod van de wet, terwijl Mozes nog op de berg was om de beide tafels van de wet te ontvangen. Hij vernam daar ook alle bijzonderheden omtrent de inrichting van de tabernakeldienst, die het volk Israël onderscheidde van alle andere volken en hen daarvan afzonderde. Op het ogenblik dat Mozes van de berg afdaalde, zag hij de afgodische wanorde en het gouden kalf. Hij verbrak de stenen tafels van de wet, ging bij de ingang van de legerplaats staan en verzamelde de Levieten tot zich om een onmiddellijk oordeel uit te oefenen. Daarna klom hij op naar de Heere om voor het volk tussenbeide te treden.

Toen hij terugkwam, verkeerde hij nog in onzekerheid over wat God zou doen. Doordrongen van het besef van Zijn heerlijkheid, nam hij echter een tent, spande die voor zich buiten de legerplaats en noemde haar: tent van ontmoeting (Ex. 33:7-8). Dat was dezelfde naam die God al had gebruikt in verband met de tabernakel, de tentwoning die door Zijn heerlijkheid zou worden geheiligd en waar Hij overeenkomstig Zijn belofte wilde wonen te midden van Zijn volk (Ex. 29:43-45). Allen die de Heere zochten, gingen uit naar deze tent van ontmoeting, die buiten de legerplaats was. De tegenwoordigheid van de Heere bevond zich daar. Hij sprak met Mozes van aangezicht tot aangezicht en stemde erin toe het volk te doen optrekken naar het Beloofde Land. Mozes keerde terug naar de legerplaats om zijn dienst als middelaar ten opzichte van het volk te volbrengen. Jozua ondertussen, ook een type van Christus, week niet uit de tent (Ex. 33:11).

Het volk bleef gespaard. Het had verdiend vernietigd te worden, maar de Heere was trouw aan Zijn beloften én aan Zichzelf. Intussen was echter het blijvende beginsel van de afzondering van *kwaad* duidelijk getoond. God kan Zijn naam niet verbinden met ongerechtigheid. Pas nadat deze afzondering een feit was, ontving Mozes instructies van God over de te volgen nieuwe weg met Zijn volk. Israël was het voorwerp van Gods lankmoedigheid en barmhartigheid, maar het werd opnieuw geplaatst onder de wet en ontving nieuwe stenen tafelen. Het volk had de wet voordien niet kunnen houden. Zou het na deze ervaring voortaan de wet wel kunnen houden? Met het oog op de beproeving van de Israëlieten, die moet worden beschouwd als een test van de eerste mens in het algemeen, kreeg het legerkamp een ander karakter. Het volk moest zich voortaan legeren *op een afstand* rondom de tent van ontmoeting (Num. 2:2).

Het kamp rondom de tabernakel

De aardse tabernakel, die reeds eerder 'de tent van ontmoeting' werd genoemd in de instructies die Mozes ontving op de berg, vóór de zonde met het gouden kalf, kreeg een plaats binnen de uitgestrekte legerplaats van Israël. Ze bleef staan in de woestijn, of werd verplaatst tijdens de reis. De legerplaats werd gevormd door de vier vendels van Numeri 2. Er waren telkens drie stammen onder hetzelfde vaandel; terwijl de Israëlieten zich moesten legeren, ieder bij zijn legerplaats en zijn vandel, naar hun legerscharen (Num. 1:52; 2:17, 34). Het *geheel* van de legerplaatsen wordt uitdrukkelijk 'de legerplaats' genoemd in Numeri 5:1-4.

De Israëlieten moesten zich legeren rondom de tent van ontmoeting, maar *op een afstand* (Num. 2:1-2). Alleen de Levieten moesten zich legeren in de onmiddellijke nabijheid van de tabernakel (Num. 1:53). De legerplaats van de Levieten bevond zich te midden van de overige legerplaatsen, dicht verbonden dus met de tabernakel. In dit centrale gebied woonden Mozes, de priesters en alle Levieten, die de tabernakel dienden en zijn heilige voorwerpen bewaakten en vervoerden. De Heere woonde daar, gescheiden van het volk, verborgen achter het voorhangsel. Maar de wolk van Zijn heerlijkheid toonde Zijn aanwezigheid.

Rondom de tentwoning en in de tabernakel werden de godsdienstige gebruiken en ceremoniën van de eredienst uitgevoerd. Speciaal die van de Grote Verzoendag, die onmisbaar was om de relatie tussen God en Zijn volk in stand te houden, vanwege het 'voorbij laten gaan van de zonden die tevoren hadden plaatsgevonden onder de verdraagzaamheid van God' (Rom. 3:25). Dit alles was gegrond op de toekomstige offerande van Christus op het kruis. God stemde erin toe in genade te blijven wonen te midden van Zijn volk. De verlossing die tot stand was gekomen na de instelling van het Pascha, de doortocht door de Rode Zee, de bestuurlijke vergeving die de Israëlieten werd geschonken na de zonde met het gouden kalf, dit alles is van kostbare waarde. De verantwoordelijkheid van het volk om de wet te houden was echter zeer groot. De bediening van het eerste verbond was een bediening van de dood en van de veroordeling. Het was een bediening die tenietgedaan moest worden (2 Kor. 3:7, 9).

Hoe het ook zij, God had Zijn plaats te midden van de stammen om er gediend en geëerd te worden. De zinnebeeldige betekenis die de tabernakel voor ons heeft, wordt duidelijk gemaakt in het Nieuwe Testament. Het is een onderwerp dat rijk aan lering is en ons onophoudelijk aan Christus doet denken. Over Hem spreken de altaren, de ark van het verbond, het voorhangsel, de kandelaar, de tafel, offers, dienst, wandel, optrekken etc. De legerplaats zelf is een merkwaardig beeld van het

volk van God in deze tijd, namelijk de belijdende gemeente. De gemeente trekt door de wereld om haar hemelse vaderland te bereiken. De hoofdstukken die spreken over de orde, het samenkomen en de wandel door de woestijn hebben dan ook een grote praktische waarde voor ons.

Wij kunnen daaraan niet voorbijgaan zonder grote schade voor onszelf. Alles spreekt er van genade, maar ook van heiligheid. De legerplaats moest heilig zijn, omdat God daar woonde. Hij wandelde in de legerplaats (Deut. 23:10-14). Om die reden moest alles wat *onrein* was buiten de legerplaats worden gebracht. Om diezelfde reden mochten *onreine* Israëlieten niet binnen de legerplaats blijven. Buiten het kamp was de woonplaats van de melaatsen en van allen die (tijdelijk) onrein waren (Lev. 13:46; Num. 5:1-3; 12:15).

Hoe ernstig is dit als we bedenken dat Christus buiten de poort heeft geleden, om te kunnen voldoen aan al Gods heilige eisen: '(...) *want van de dieren waarvan het bloed voor de zonde door de hogepriester in het heiligdom gedragen wordt, daarvan worden de lichamen buiten de legerplaats verbrand*' (Hebr. 13:11). Christus heeft het verlaten zijn van God moeten ondergaan toen Hij voor ons tot zonde werd gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid van God in Hem. Op die manier is er een relatie gelegd tussen God en de zondaar, die nu een aanbieder is geworden.

De legerplaats van Israël is een beeld van de gemeente. Het is goed eraan te herinneren dat er een verschil is tussen de gemeente van God en de christenheid als zodanig, het geheel van allen die de naam van Christus belijden:

De ware gemeente. Zij is nu op aarde, maar zal spoedig worden opgenomen in de hemel en met Christus verheerlijkt zijn. Zij bestaat uit alle ware gelovigen, die als leden van het lichaam van Christus met Hem verenigd zijn door de Heilige Geest. Deze leden worden ook gezien als levende stenen van het huis, dat door Christus wordt gebouwd (Matt. 16:18; Ef. 2:21). De ware gemeente vormt een innerlijke, geestelijke eenheid volgens de beschrijving van Efeziërs 4:4. Zij wordt door God gekend, maar zij is op aarde niet meer in haar zuiverheid te onderscheiden voor de ogen van de mensen. Zij is te midden van de belijdende christenheid.

De belijdende christenheid. Dit is de christenheid in haar *geheel*, die men ook wel de belijdende of verantwoordelijke gemeente kan noemen, de kerk. Dit is de gemeente als het huis van God, maar toevertrouwd aan de verantwoordelijkheid van de mens en door menselijk falen in verval geraakt (1 Kor. 3:12-15). Zij vormt de eenheid die in Efeziërs 4:5 wordt beschreven: een *uiterlijke* eenheid, die van de christelijke belijdenis. Als zodanig is zij verantwoordelijk, omdat zij zich noemt naar de naam van Christus. Zij omvat ook de ware gemeente, maar zodra die is

opgenomen in de hemel bij de komst van Christus, blijft alleen een belijdenis zonder leven over. De kerk zal haar afval voltooien in de eindtijd en ze zal door het oordeel worden getroffen.

Als wij dit begrijpen, wordt direct duidelijk waarom opwekkingen tot praktische en gemeenschappelijke heiligheid van de gemeente in de brieven vaak verduidelijkt worden aan de hand van voorschriften uit de wet (hoewel wij niet meer onder de letter van de wet verkeren). *'De heiligheid is Uw huis tot sieraad'* (Ps. 93:5). Dat is een blijvend Bijbels beginsel. Afzondering van het kwaad is nu even noodzakelijk als in de tijd toen Mozes de tent van ontmoeting oprichtte ver van de legerplaats, die verontreinigd was door afgoderij.

Helaas heeft zich in de legerplaats, nadat die opnieuw was ingericht rondom de tent van ontmoeting, voorgedaan wat het vlees *altijd* voortbrengt. Gemopper was er te horen, er brak opstand uit, verval deed zijn intrede en afgoderij werd niet weggedaan. Wanorde van allerlei aard kenmerkte de periode van de woestijnreis. In Numeri 10 zien wij dat de leidsman Mozes een gebrek vertoonde, doordat hij op vleselijk inzicht vertrouwde. Nog erger was het in Numeri 11:10vv.¹

Wat moeten we zeggen van de zonden van het volk tijdens de reis? Het is mooi de *soevereine* genade van God te zien triomferen. Als Mozes faalt, verlaat de ark haar plaats in de stoet en trekt vóór hen uit om voor hen een rustplaats te zoeken (Num. 10:21, 33). De orde van de legerplaats *bleef* overigens de orde die door God was ingesteld. In Zijn oog bleef het volk bekleed met de schoonheid die de genade verleent: *'Hoe goed zijn uw tenten'* (Num. 24:5). Wat is er mooier dan de spreuken die Bileam moest aanheffen toen hij Israël zag. Daarom moet God worden geprezen voor alles wat *Hij* tot stand heeft gebracht voor Zijn volk. Israël zou onder de natiën niet gerekend worden (Num. 23:9). Maar verminderde dat de verantwoordelijkheid van het volk en iedereen die erbij hoorde? Integendeel, kijk maar naar Numeri 25. Maar het geloof moet leren de dingen zo te zien als God ze ziet. Maar het dient ook zorg te dragen voor de *heiligheid* van het legerkamp van Gods volk. Pinechas had dat begrepen en handelde in overeenstemming daarmee.

¹ Mozes twijfelde aan de zorg van God. Hij vergaderde 70 mannen uit de oudsten van het volk, die een deel ontvingen van de Geest die op hem was, waarna zij profeteerden. Twee van die 70 mannen gingen niet naar de tent van ontmoeting en profeteerden in de legerplaats. Dat waren Eldad (= God heeft liefgehad) en Medad (= lieveling). Zij namen niet de plaats van afzondering in en bleven in het kamp. Mozes belette hen echter het profeteren niet, hoewel zij ongehoorzaam waren geweest aan zijn oproep.

Net zoals Israël heeft de gemeente, hoewel ze meer voorrechten heeft gekregen, ernstig gefaald. Ze is in verwarring, verdeeld, ontrouw aan haar opdracht, zowel persoonlijk als gemeenschappelijk. Ze is 'het grote huis' van 2 Timoteüs 2:20 geworden. Maar zoals God het volk Israël geleverd zag rondom de tabernakel, zo ziet Hij de gemeente rondom Christus vergaderd. Ze is in Zijn oog nog steeds Zijn huis. Het is juist dat het oordeel *begint* bij het huis van God, maar dat gebeurt om ons te *tuchtigen*. Er zal echter een dag komen, waarop de gramschap van Zijn toorn zal neerdalen op hen die afvallige belijders zijn. Maar zolang de Heer Zijn bruid hier op aarde laat, behandelt Hij de gemeente overeenkomstig de naam die ze draagt. Zelfs als het alleen een lippendienst is en Hijzelf buiten staat, tuchtigt en straft Hij, opdat men zich zal bekeren. Maar Hij kondigt ook het oordeel aan over dat wat zich zal ontwikkelen tot het grote Babylon. Het is nog niet zover, zolang de Weerhouder er is, namelijk de Heilige Geest (2 Tess. 2:7).

'De Heer kent hen die de Zijnen zijn' (2 Tim. 2:19). Dat principe geldt in de hele legerplaats van de christenheid, waarvan de ware gelovigen ook deel uitmaken, hoewel zij vermengd zijn onder naambelijders. De getrouwe gelovige bekijkt het geheel altijd als *het huis van God*. Het is helaas in verval geraakt door ons falen, maar het is de plaats waar de Heer Zijn rechten opeist. Het is het huis van God, waarvan de heiligheid het sieraad is, waarin men zich niet eigenmachtig kan gedragen (1 Tim. 3:15). De getrouwe kan er niet uitgaan, hij kan het evenmin herstellen. Maar voor zover het hemzelf betreft, heeft hij de verantwoordelijkheid de heiligheid van Gods huis te handhaven (naar het voorbeeld van Pinechas). Vanaf het begin, reeds in de apostolische tijd, klinkt de oproep om af te staan van ongerechtigheid. Dat geldt voor ieder van ons in ons persoonlijk gedrag en in onze godsdienstige verbindingen (2 Tim. 2:18-19).

We snijden hier een belangrijk punt aan. Hoe groot de tegenwoordige verwarring ook is, er is een plaats waaraan God Zijn tegenwoordigheid verbindt; die plaats is van het begin af dezelfde. Zij is niet buiten het grote huis, maar zij wordt niet door allen in het grote huis gekend. Het zou de plaats van samenkomen van alle gelovigen moeten zijn. De dienst van de priesters en Levieten kon alleen worden uitgeoefend bij de tent van ontmoeting. En wij als gelovigen zijn *allen* priesters en Levieten. Als allen daar wel zouden moeten komen, maar het niet doen, verandert dit dan iets aan de plaats als zodanig? Nee, absoluut niet. De tent van ontmoeting bleef de aangewezen plek van eredienst. Zo is er nu voor alle aanbidders en dienstknechten, net zoals in het begin van de gemeente, maar één plaats om tot God te naderen, Hem aan te roepen en te aanbidden: *'Want waar twee of drie vergaderd zijn in mijn naam, daar ben Ik in het midden van hen'* (Matt. 18:20).

Alleen daar kan men de eenheid van het volk van God zien en tot uitdrukking brengen. Zou er een ander middelpunt kunnen zijn? Het is ook de aangewezen plek, het uitgangspunt voor iedere dienst. Of dat nu is in de gemeente, in de wereld en voor welke activiteit dan ook. De Geest waait waarheen Hij wil, maar wij moeten vasthouden aan de plaats waar diegenen samenkomen die de Heer aanroepen uit een rein hart. Dat betekent op aarde samen najagen, wat de gemeente in haar geheel moest najagen in eensgezindheid: rechtvaardigheid, geloof, liefde en vrede (2 Tim. 2:22).

Profeteren in de legerplaats

Eldad en Medad konden inderdaad profeteren in de legerplaats, hoewel zij ongehoorzaam waren geweest aan het bevel naar *Mozes* toe te gaan bij de ingang van de tent van ontmoeting (Num. 11:24-29). Laten wij in zulke gevallen dezelfde gevoelens tonen die Mozes had. Laten wij ons verheugen over de werking van de Heilige Geest in de legerplaats, evenals Paulus zich verblijdde als hij hoorde dat Christus door anderen werd gepredikt (al gebeurde dat in een geest van jaloezie). Maar laten wij de plaats niet verlaten waar de Heer ons wil hebben. Het gaat er niet om de meerderheid te veranderen, het is een kwestie van *gehoorzaamheid*. Is het niet fijn de rechten van Christus te erkennen en te ervaren hoe trouw Hij is? Wij mogen genieten van de rijke zegen van Zijn tegenwoordigheid, hoe de tegenwoordige toestand ook is. Laten wij Hem danken dat wij Hem nog kunnen ontmoeten.

Zonder de tabernakel en zonder Gods tegenwoordigheid in de tentwoning zou de legerplaats van Israël slechts een verzameling van opstandelingen en onreine tenten zijn geweest. God zou Zich niet speciaal ermee hebben beziggehouden. Zonder de tegenwoordigheid van de Heer – die ons op dezelfde wijze is toegezegd als in de tijd van de apostelen – zou de christenheid reeds het grote Babylon van de eindtijd zijn. Zelfs al is het grootste deel van de christenheid er blind voor, toch zijn Christus en Zijn Geest nog in haar midden. Niet ergens anders, niet in het jodendom, niet in de islam, of welke godsdienst dan ook. Ze zijn in haar midden met alle middelen die dat inhoudt voor het geloof. Maar het is niet zo dat deze tegenwoordigheid alles *goedkeurt* wat er gevonden en gedaan wordt. Deze tegenwoordigheid maakt juist al het werk van mensen openbaar. Alle *wereldse* dingen zijn aan Zijn tucht en oordeel onderworpen. De zeven brieven aan de zeven gemeenten tonen dat duidelijk aan (Openb. 2 en 3).

Gods *tegenwoordigheid* in Zijn huis legt ons dan ook de verplichting op ons af te zonderen van alles wat daarmee in strijd is en wat de gelovigen verleidt met lege godsdienstige vormen, aangepast aan wereldse normen. Want dat is allemaal onverenigbaar met het feit dat wij *vreemdelingen* op aarde zijn en als *christenen* door het leven gaan.

Laten wij tot Hem uitgaan buiten de legerplaats

Hier is het uitdrukkelijke bevel van Hebr. 13:13 van toepassing. Wij zijn niet gebracht tot een stelsel van zichtbare, aardse dingen en evenmin tot wereldse beginselen. De tijd om de tabernakel te dienen, die door mensen is opgericht, is voorbij. De zinnebeelden hebben plaatsgemaakt voor de werkelijkheid. De legerplaats, op een afstand opgebouwd rondom de tabernakel, leert ons wel veel. Maar laten wij oppassen het type te willen vasthouden, in plaats van de werkelijkheid die het voorstelt. De gemeente moet inderdaad *leren* van dit voorbeeld, maar moet zich niet ermee identificeren. De zichtbare woning van een aanwezige maar toch verborgen God, een aardse tabernakel: dat alles heeft zijn tijd gehad. En zo is het ook met de legerplaats van de stammen rondom de woning.

De tabernakel was het beeld en de schaduw van de *hemelse* dingen. Alles wat ermee verbonden was, vormde slechts een zinnebeeld van de dingen die in de hemelen zijn (Hebr. 8:5; 9:23). Christus is gekomen en door Zijn werk op het kruis is het hele systeem van de wet vervuld. Hij is gaan zitten aan *'de rechterzijde van de troon van de Majesteit in de hemelen, een Bedienaar van het heiligdom en van de ware tabernakel, die de Heer heeft opgericht, niet een mens'* (Hebr. 8:1-2). Wij worden nu door Hem uitgenodigd het heiligdom te betreden en de hemelse werkelijkheid te genieten. Door het geloof bezitten wij de toekomstige goederen, waarvan de wet slechts de schaduw was en niet de realiteit zelf (Hebr. 10:1).

De tempel te Jeruzalem is niet direct verwoest, maar pas na enige tijd, waarin het volk Israël gelegenheid kreeg zich te bekeren en Christus aan te nemen. Helaas heeft het *hele* volk dat niet gewild. Hun godsdienstige bestel werd afgeschaft na de verwerping van Christus. In Matteüs 21:13 werd de tempel nog 'Mijn huis' genoemd; maar in Matteüs 23:38 is sprake van 'uw huis', dat aan het volk Israël woest werd overgelaten. Een aards heiligdom, of de legerplaats eromheen, godsdienstige gebruiken of offers, een bijzondere groep priesters of Levieten: dat behoort dus *niet* tot de christelijke bedeling. Jezus Christus alleen, Dezelfde gisteren en heden en tot in eeuwigheid, vervangt alle schaduwen (Hebr. 13:8). Het *lichaam*, de *werkelijkheid* is van Christus (Kol. 2:17).

Onze plaats is niet binnen het jodendom, wij moeten uitgaan tot *Hem*. Waar is Hij? Hij is eens voor altijd met Zijn eigen bloed ingegaan in het hemelse heiligdom. Hij is daar de grote Priester over het huis van God. Daarom geldt voor ons als christenen de aansporing: Laten wij daar tot God naderen, *laten wij ingaan in het heiligdom*, in de tegenwoordigheid van God Zelf, door het bloed van Jezus, langs de nieuwe en levende weg die Hij ons heeft ingewijd door het voorhangsel heen (Hebr. 10:19-20). Maar opdat Hij door Zijn eigen bloed het volk zou heiligen, heeft Hij *buiten* de poort van Jeruzalem geleden, *buiten* de legerplaats (Hebr. 13:12-13). Dat was in het Oude Testament de plek waar de lichamen van de dieren werden verbrand, waarvan het bloed als offer voor de zonde in het heiligdom werd gedragen.

Dus nu geldt tevens het principe: *Laten wij tot Hem uitgaan buiten de legerplaats*, terwijl wij Zijn smaad dragen (Hebr. 13:13). Zien wij het verschil? Het is niet alleen nodig ons af te zonderen van het kwaad dat het kamp verontreinigt, zoals dat in Exodus 33 het geval was. Wij moeten breken met iedere vorm van godsdienstigheid die op een *aardse* grondslag berust, zelfs al is die zoals de joodse godsdienst oorspronkelijk door God ingesteld. Door de tent van ontmoeting *buiten* de verontreinigde legerplaats op te richten, bereidde Mozes een andere legerplaats voor, een legerplaats naar Gods gedachten, waar Hij Zijn tegenwoordigheid zou openbaren in een tabernakel met handen gemaakt.

Maar daar gaat het nu niet meer om. Die dingen waren bestemd om *voorbij* te gaan (Hebr. 8:13). Dat was van het begin van het ontwerp af het plan, hoewel de ervaring en de betekenis die ermee gepaard ging een noodzakelijke fase van Gods openbaring vormde. Dat is de diepere betekenis van Hebreeën 9:6-12. De brief aan de Hebreeën dringt aan op het voortgaan tot wat *volkomen* is (Hebr. 6:1). De brief stelt niet zozeer de schuld en het verval van het Joodse volk aan de kaak, als wel de totale *onmacht* van het systeem, de zwakheid en nutteloosheid van het gebod (Hebr. 7:18-19).

De toestand van het volk was onherstelbaar – een toestand die God kende en in verband waarmee Hij de inzettingen van de wet had gegeven. Dit maakte de beproeving van de mens volledig. Al deze zichtbare dingen waren dus van voorbijgaande aard en vonden hun einde op het kruis. Daarheen terug te keren, betekende voor de Hebreeuwse christenen de loochening van de waarde en de resultaten van het werk van Christus. Dan zou men ontkennen dat het werk van Christus de weg naar het hemelse heiligdom had geopend. Dan zou men beweren dat men de levende God wel kon dienen, zonder dat het geweten gereinigd was van dode werken. Dan zou men bevestigen dat God aanbidding accepteert, die gebracht wordt door de mens in het vlees.

De grote fout in de christenheid is juist geweest een eigen *legerplaats* te willen organiseren. Er zijn zelfs vele legerplaatsen gecreëerd, en elke keer worden de getrouwen opgeroepen eruit te gaan. Men blijft de schaduwen vasthouden, ondanks het feit dat het lichaam, de realiteit van *Christus* is. Maar de godsdienstige behoeften van de natuurlijke mens worden erdoor bevredigd. Toch is het niets anders dan (a) de mens vatbaar voor verbetering te verklaren, en (b) de wereld te versieren met een godsdienst naar het vlees. Als men zulke legerplaatsen verlaat, zal men dan ook *smaad* ondervinden. De geest van de mens komt in de plaats van de Geest van God. De enige godsdienst die God ooit heeft erkend, de eredienst van de priesters en Levieten, is door Hemzelf afgeschaft. De mensen willen haar echter voortzetten onder de dekmantel van de naam van Christus, die haar nota bene heeft vervuld! Godsdienstige gebruiken, ceremoniën, de geestelijkheid, allerlei regels, een christelijke belijdenis waarvan vele ongelovigen gebruik kunnen maken – dat tekent de verschillende ‘legerplaatsen’, de verschillende vaandels waaronder de christenheid zich schaart. Daarbij is nu in onze tijd zeer sterk de neiging aanwezig om één geheel, één grote legerplaats te willen vormen.

Christus is niet aanwezig in die vormendienst, wat de oprechte, zij het slecht onderwezen gelovige ook vindt van zijn eigen godsdienstige systeem. Zeker, men geniet van Christus als Degene die buiten de legerplaats is, zonder het zich bewust te zijn. Als dat niet het geval is, gaat het godsdienstig beleven niet uit boven het niveau van een ‘hoop voor dit leven alleen’, of van een Maria Magdalena die de Levende zocht onder de doden. Maar wij richten ons tot christenen die door de genade van God onderwezen zijn in deze dingen, maar misschien de neiging hebben naar de legerplaats terug te keren. Zij hebben een grote verantwoordelijkheid, wanneer zij zich voegen bij een belijdenis zonder leven, zoals het jodendom met de tempel (die *leeg* is sinds de Heer hem heeft verlaten). We willen niet zover gaan om te verwijzen naar Hebreeën 6, waar het afvalligen betreft. Maar we kunnen wel zeggen dat ze de Heer zoeken waar Hij niet te vinden is, terwijl het eigenlijke probleem is dat zij Zijn *smaad* niet willen dragen. Zij wensen hier op aarde een blijvende stad, in plaats dat zij de *toekomstige* zoeken. Zij kiezen voor de aarde, terwijl God voor ons de hemel opent.

Tot besluit

Hoewel het onmogelijk is de belijdende christenheid te verlaten (deze wordt nog niet behandeld als afvallig en verworpen; de Heer spreekt nog altijd tot haar als draagster van de naam gemeente), moeten wij ons onttrekken aan de ongerechtigheid die aanwezig is in dit grote huis. Dat is de les die de *legerplaats*

ons leert. De legerplaats is het tegenbeeld van de gemeente, die vreemd is aan de wereld waar zij doorheen trekt – zoals Israël vroeger reisde door de woestijn.

Aan de andere kant hebben wij Christus, die het einde is van de wet en die de vervulling van de beelden en typen is. Wij hebben niets meer te maken met het voortbestaan van de oude legerplaats. God woont er niet meer, want de legerplaats heeft zich vereenzelvigd met de wereld die Christus verworpen heeft. En wij zijn getrokken uit deze wereld. Dat is een waarheid die van algemeen belang is. Vervallen beelden weer opnemen, betekent zichzelf beroven van de lessen waarvoor zij zijn bestemd. Als wij dingen die afgebroken zijn, weer opbouwen, dan gedragen wij ons als overtreders (Gal. 2:18). De *besnijdenis* bijvoorbeeld is een beeld met een grote betekenis voor ons. Maar als wij die weer zouden invoeren en zouden toepassen, beroven wij onszelf van elke zegen die in Christus is (Gal. 5:4).

Elk godsdienstig stelsel dat het karakter van de aardse legerplaats bezit, ontkent het ware karakter van het christendom. Het verlaagt het werk van Christus, miskent de werkelijke plaats van de gelovige en loochent het hemelse karakter van de gemeente. Aangezien het lichaam van Christus één is, zijn uitdrukkingen als ‘onze kerken’, ‘onze gemeente’, ‘onze samenkomst’ totaal misplaatst. Men maakt dan van plaatselijke gemeenten onafhankelijke eenheden, die uitsluitend hun eigen verantwoordelijkheid hebben. Maar de eenheid van het lichaam van Christus brengt met zich mee dat de verantwoordelijkheid van een plaatselijke gemeente die van de *hele* gemeente van God is. Een plaatselijk *onafhankelijke* gemeente kan dus niet de uitdrukking zijn van de hele gemeente.

Het is een en dezelfde Geest, die rondom Christus vergadert, in Zijn naam *alleen*. De tegenwoordigheid van de Heer is altijd zeker, daar waar die beloofd is en daar alleen. Laten we dus oppassen en die niet verlaten. De Heer Jezus beval de persoon met rust te laten, die boze geesten uitwierp in Zijn naam zonder de discipelen te volgen. Maar Hij zei niet tegen de discipelen dat zij voortaan die man moesten volgen, in plaats van Hemzelf. Hij verklaarde elders ook: ‘*Wie niet met Mij is, is tegen Mij, en wie niet met Mij bijeenbrengt, verstroot*’ (Luc. 9:49-50; Matt. 12:30).

Zolang Hij de verantwoordelijke gemeente nog niet verworpen heeft en Tyatira, Sardis, Filadelfia en Laodicea blijven voortbestaan en overal voorkomen waar zich een aardse godsdienst heeft ontwikkeld, kunnen de getuigen van Christus alleen maar uitgaan tot Hem buiten de legerplaats en Zijn smaadheid dragen. Zeker, het heeft hen die ons lang geleden zijn voorgegaan om die plaats in te nemen, veel offers gekost. Maar zij zijn rijk gezegend. Nu worden wij op onze beurt aangespoord ons aandeel in de smaad te aanvaarden. Maar altijd is gebleken dat de smaad van Christus grotere rijkdom is dan de schatten van Egypte. Dat is alleen zo voor het

oog van het *geloof*. Laten wij dit goed begrijpen en duidelijk tonen dat wij hier geen blijvende stad hebben, maar dat wij de toekomstige zoeken.

Oude Sporen 2019

